

фізичних вправ; відновлення комунікативних навичок через використання різних групових та індивідуальних вправ, аутогенного тренування, дихальних вправ дозволяють суттєво зменшити показники переживання, стресу, покращення емоційного здоров'я, що свідчить про ефективність психологічної підтримки.

ЗАПОБІГАННЯ РОЗВИТКУ УСКЛАДНЕНЬ В РАННЬОМУ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ У ДІТЕЙ ПІСЛЯ РАДИКАЛЬНОЇ УРАНОСТАФІЛОПЛАСТИКИ

Ткаченко П.І., Доленко О.Б., Лохматова Н.М., Попело Ю.В., Білоконь С.О., Коротич Н.М.

Полтавський державний медичний університет. Україна

Вроджені вади розвитку обличчя, особливо це стосується щілинних дефектів верхньої губи та піднебіння, представляють досить значний інтерес для клініцистів як в плані поетапного лікування, так і послідовності проведення реабілітаційних заходів. Цьому напрямку присвячено ряд фундаментальних і періодичних наукових напрацювань, які переважно стосуються розробки та реалізації ефективних профілактичних заходів по запобіганню, саме у віддалені терміни післяопераційного періоду, деформацій верхньої щелепи.

Задля вирішення цього актуального питання на сьогодні виникає нагальна потреба в комплексному супроводі цих пацієнтів на всіх етапах як медичного, так і соціального спрямування. Не є виключенням і хірургічна складова, адже навіть до теперішнього часу не існує єдиного погляду на способи та методи, які можуть з успіхами застосовуватися в якості запобіжних заходів спрямованих на усунення, або пом'якшення впливу несприятливих факторів, що можуть відігравати провідну роль в загоєнні рани після оперативного втручання на піднебінні.

Метою роботи стало удосконалення заходів спрямованих на попередження розвитку ускладнень в ранньому післяопераційному періоді у дітей після радикальної ураностафілопластики.

В розробку було включено 29 дітей з вродженими однобічними незрощеннями піднебіння віком від 3 до 5 років, що були розділені на 2 групи. В першу групу увійшли 15 осіб, які проходили всі етапи лікування за традиційною схемою і 14, котрі за 7 днів до та 14 в післяопераційному періодах додатково отримували внутрішньом'язово поліпептидний препарат в розрахунку на кг / маси тіла. У зв'язку з тим, що після операції на піднебінні знаходився підшитий захисний йодоформний тампон, ми наводимо клінічні дані та результати додаткових методів дослідження починаючи з 5-6 доби.

На цей час в групі дітей, які отримували комплекс лікувальних заходів, що найчастіше застосовуються на післяопераційному етапі, відкрита ранова поверхня у всіх відділах піднебіння мала білісувато-сірий відтінок за рахунок нашарування фіброзної плівки. Краї рани мали оточуючий вінчик гіперемії від шириною 1 до 3 мм. Сама ранова поверхня западала по відношенню до оточуючих тканин і її глибина була досить різною в окремих анатомічних ділянках. Місцями кісткова тканина на піднебінні не була закрита грануляціями.

На 11-12 добу після операції вінець гіперемії по краю ранової поверхні був помітно виражений в межах твердого піднебіння, а в ділянці м'якого та крилоподібно-щелепних складок він був від 1 до 2 мм, а кістка на всій протяжності прикрита соковитими грануляціями, які мали в окремих місцях нашарування фібринозної плівки.

На даний час спостереження у 2 дітей даної групи спостерігалось повне розходження швів на увулі і у 1 дитини на межі твердого та м'якого піднебіння. У 2 хворих мало місце їх часткове розходження в поверхневому епітеліальному шарі на рівні м'якого піднебіння та язичка і у однієї дитини виник залишковий дефект на межі твердого та м'якого піднебіння. Отже

ускладнений перебіг ранового процесу, в цій групі склав 1,5%, а кількість ускладнень становив 2,7%.

В іншій групі, що складалася з 14 хворих і додатково отримала поліпептидний препарат на 5-6 добу шви на рані були фіксовані добре, а сама ранова поверхня була вкрита щільним шаром фібрину. Вінець гіперемії навколо рани сягав 1,0 до 1,5 мм на піднебінні і до 2 мм в ділянці крилоподібно-щелепних складок. Сама ранова поверхня западала над проекцією кістки твердого піднебіння і повністю була прикрита на всьому протязі соковитими грануляціями.

На 11-12 добу після оперативного втручання гіперемія спостерігалась по краях рани осередково і в деяких місцях досягала лише 1 мм. Ранова поверхня була повністю, але нерівномірно виповнена соковитими грануляціями, що залягали на рівні оточуючих тканин та були ознаки крайової епітелізації, за винятком крилоподібно-щелепних складок.

На даний час була встановлена наявність повного розходження швів на увулі і у 2 випадках часткового на межі твердого та м'якого піднебіння. За таких умов кількість хворих з незадовільним перебігом ранового процесу після проведення радикальної ураностафілопластики також становила 1,3 %, зате пацієнти з ускладненням склали лише 0,7%.

Таким чином, додаткове залучення до складу комплексу лікувальних заходів поліпептидного препарату в до – і післяопераційному періодах після проведення радикальної ураностафілопластики дозволило досягти на час клінічного одужання повного закриття ранових поверхонь на кістці твердого піднебіння у всіх ділянках за рахунок повноцінної репаративної регенерації оточуючих їх м'яких тканин. Це дозволило зменшити кількість хворих з незадовільним перебігом ранового процесу після оперативного втручання з приводу наявності вродженого незрощення піднебіння, що призвело до зменшення випадків виникнення залишкових дефектів в 3,8 рази.